

הנחיות הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר בבית ספר למדעי כדור הארץ

**נספח לתקנון תלמידי מחקר האוניברסיטאי
(מספרי הסעיפים המקבילים בתקנון האוניברסיטאי מופיעים בסוגריים)**

המסלול הרגיל

1. תנאי קבלה כתלמיד שלב א'

רשאי לפנות לוועדה יחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה :

- 1.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג" או "דוקטור לרפואה" (MD.) בציון משוקלל "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות (38.1).
- 1.2 כל סטודנט שלא סיים את לימודיו בחוג חייב בלימודי השלמה שעליו להשלים תוך שנתיים. במסגרת לימודי ההשלמה יהיה חייב הסטודנט ללמוד קורסים על פי רשימה שיכין המנחה, הרשימה טעונה אישור של הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר.
- 1.3 במקרים של הישגים לימודיים או מחקרניים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 1.1 (38.2).

2. תנאי קבלה לבעל תואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג" ללא עבודת גמר

בעל תואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג", בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית, מטלות שיכללו בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר. עבודה זו תישפט וציונה יהיה 85 לפחות (39).

3. חובות תלמיד שלב א'

תלמיד שלב א' יהיה חייב תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים :

- 3.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחה (38.1) (40.2).
- 3.2 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על-ידי הוועדה היחידתית. (40.1).
- 3.3 להגיש לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד (40.2).
- 3.4 לעמוד בבחינת קבלה לשלב ב'. הבחינה תיערך בפני וועדת בוחנים **לפחות בת 3 חברים**, כאשר כל המנחים נחשבים חבר וועדה אחד, שתמונה על ידי הוועדה. לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה מחוץ לאוניברסיטה. וועדת הבוחנים תבחן בעל פה את התלמיד, תקבע כשירותו לבצע עבודת מחקר עצמאית ותבדוק את הצעת המחקר. כמו כן תמליץ וועדת הבוחנים על קורסים שיש לחייב את התלמיד בשמיעתם, אם תראה בכך צורך. יש להשלים קורסים אלה תוך שנתיים מהמעבר לשלב ב'.

המסלול הישיר

4. תנאי קבלה כתלמיד שלב א' על תנאי (במסלול הישיר)

רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה :

- 4.1 מי שקיבל את התואר "בוגר (תואר ראשון) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" בציון משוקלל של 90 לפחות (44.1).
- 4.2 תלמיד בעל תואר "בוגר (תואר ראשון) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" בתכנית דו-חוגית לתואר ראשון יהיה זכאי להירשם במסלול הישיר לדוקטורט אם ממוצע ציוניו הכולל משני החוגים יהיה מעל 90 ובנוסף ממוצע ציוניו בחוג יהיה מעל 90.
- 4.3 תלמיד בעל תואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" בשנה הראשונה ללימודיו שהשלים מכסת לימודים בהיקף של 15 שעות לפחות מלימודי התואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" בציון משוקלל של 90 לפחות ובתנאי שהציון המשוקלל שלו בתואר "בוגר (תואר ראשון) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" הוא 85 לפחות.
- 4.4 הוועדה תשקול את קבלתו של תלמיד למסלול הישיר שהציון המשוקלל שלו בתואר "בוגר (תואר ראשון) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג" פחות מ-85 בתנאי שבשנה הראשונה ללימודיו השלים מכסת לימודים בהיקף של 60% מלימודי התואר "מוסמך (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג", ובתוכה סמינרים וגם לפחות 3 קורסים שאינם סמינרים, בציון משוקלל של 95 לפחות.

5. שיקול דעת (במסלול הישיר)

הוועדה היחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה (45).

6. לימודי השלמה לתואר שני (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם לס"ק 4.1 או 4.2 או 4.3 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שיקבע על ידי הוועדה היחידתית בהיקף של 24 שעות שבועיות סמסטריאליות לפחות, ויכללו את כל קורסי החובה לתואר שני באוניברסיטת ת"א (46)

בנוסף עליו לעמוד במטלות לפי סעיף 11.1. (חייב בציון) 11.2 ו-11.3

7. "בחינת כשירות" (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' על תנאי שהשלים את לימודי ההשלמה בסעיף 6 יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תוכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה יקבעו על ידי הוועדה היחידתית. (47).

הוועדה היחידתית רשאית לאחד את בחינת הכשירות עם בחינת הקבלה לתלמידי מחקר (סעיף 9.4).

8. תנאי קבלה כתלמיד שלב א' על תנאי (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'. לא עמד התלמיד על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר שני. (48).

9. חובות תלמיד שלב א' על תנאי (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' יהיה חייב:

- 9.1 לקבל הסכמת חבר סגל הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו (49.1).
- 9.2 להגיש, תוך שנה אחת מהמועד בו נערכה בחינת הכשירות, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד (49.2).
- 9.3 לעמוד בבחינת קבלה לתלמיד מחקר כמו תלמיד במסלול הרגיל; ראה סעיף 3.4.
- 9.4 תלמיד מחקר במסלול זה רשאי להגיש תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד לפני שעמד בבחינת הכשירות, בתנאי שהוועדה הסכימה לאחד את בחינת הכשירות עם בחינת הקבלה.

10. הענקת תואר שני במהלך המסלול הישיר

לתלמיד יוענק תואר שני ללא עבודת גמר, במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט, לאחר עמידה בתנאים הבאים:

- סיום חובות השמיעה של המסלול הישיר (קורסים וסמינרים) בהיקף של 28 ש"ס.
- אישור הצעת המחקר והתקבלות כתלמיד שלב ב'.
- פרסום מאמר מדעי או הצגתו בכנס בינלאומי.
- אישור של וועדת ההוראה לתואר מוסמך של החוג ושל בית הספר.

למסלול הרגיל והישיר

11. מהלך הלימודים והמחקר במסלול הרגיל ובמסלול הישיר:

- 11.1 תכנית לימודים
כל תלמיד חייב להשתתף במשך לימודיו בקורסים או בסמינרים מתקדמים בחוג, באישור המנחה ויו"ר הוועדה היחידתית, בהיקף של 8 שעות שבועיות סמסטריאליות לפחות (64).
תלמיד במסלול הישיר חייב להשתתף בנוסף בעוד 24 שעות שבועיות סמסטריאליות לפחות מתחום לימודי התואר השני; ראה סעיף 6.
- 11.2 תלמיד במסלול הרגיל חייב ברישום ל-4 סמינרים מחלקתיים (קולוקויום) שלא יחשבו במניין השעות לתואר.
תלמיד במסלול הישיר חייב ברישום ל-4 סמינרים מחלקתיים (קולוקויום) מתוכם רק אחד נחשב במניין השעות לתואר.
- 11.3 תלמיד יהיה חייב בהשתלמות בנושא בטיחות ועזרה ראשונה כפי שיקבע בפקולטה.

12. **פרסום חלקי** תלמיד יהיה רשאי, באישור המנחה, לפרסם חלק או חלקים ממחקרו תוך כדי ביצוע המחקר. בכל פרסום כזה יציין התלמיד כי המאמר מהווה חלק מהחובות להשגת תואר דוקטור באוניברסיטת תל-אביב.

13. עבודת הדוקטורט במסלול הרגיל ובמסלול הישיר:

<p>עם סיום הלימודים והמחקר יגיש התלמיד לוועדה היחידתית, את עבודת הדוקטור, אישור המנחה כי עבודת הדוקטור גמורה וראויה להימסר לשיפוט, בצירוף חוות דעתו המלאה והסופית של המנחה, ותמצית עבודת הדוקטור (75).</p>	13.1	אופן הגשה
<p>מספר העמודים של עבודת הדוקטור לא יעלה על 150 עמודים כולל גרפים. במידה והמנחה מבקש אישור מיוחד לעבודת תזה מעל 150 עמודים- הבקשה תוגש לוועדה היחידתית של בית הספר.</p>	13.1.1	היקף החיבור
<p>החיבור ייכתב בעברית או באנגלית, בהתאם לבקשת התלמיד ובאישור המנחה והוועדה (76).</p>	13.2	שפה
<p>מבנה עבודת הדוקטור במתכונת הרגילה ייכתב עפ"י המקובל בתחום ועפ"י הכללים הבאים: דף שער: בו יופיע לוגו אוניברסיטת תל אביב, שם היחידה האקדמית, נושא העבודה, שם התלמיד/ה, שם המנחה/ים וכן המשפטים "חיבור לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה", הוגש לסנאט אוניברסיטת תל-אביב בתאריך: "...". דף השער יופיע בעברית ובאנגלית (משני צדי העבודה). תודות: לאחר השלמת תהליך השיפוט ניתן להוסיף לעבודת המחקר עמוד הכולל הבעת תודה. תוכן העניינים. תקציר: ייכתב בעברית ובאנגלית ויסכם בצורה תמציתית את טענות העבודה ואת מסקנות המחקר. רשימות קיצורים, סמלים, איורים וטבלאות כמקובל בתחום המחקר. מבוא: יסקור ויסכם את הידוע בספרות המדעית על התחום הנחקר ויצג את שאלות המחקר. יוצגו בו מטרות העבודה והנחותיה, ותודגש התרומה המדעית שלה. שיטות המחקר: בתחומים בהם הדבר מקובל ייכלל פרק שיסקור את שיטות המחקר שנעשה בהן שימוש, וינתן מקום מיוחד לשיטות שפותחו במסגרת המחקר, או שיטות מוכרות ששנו במהלכו. מהלך המחקר ותוצאותיו: מהלך המחקר ותוצאותיו יוצגו בפרק אחד או בכמה פרקים. דיון וסיכום: הפרק יכלול דיון בנושא עבודת המחקר וחידושה, מסקנותיה, מחקרי המשך אפשריים והתפתחויות נוספות העשויות לנבוע ממנה, הכל בהתאם למקובל בתחום.</p>	13.3	צורה

ספרות: הפרק יכלול פירוט ביבליוגרפי מלא של הספרות הנזכרת בעבודת המחקר ומקורות אחרים. הרשימה תיערך כמקובל בפרסומים מדעיים בתחום. כמו-כן, בעבודת דוקטור "רגילה": אין לצרף רשימה ביבליוגרפית בסוף כל פרק, אלא יש לרכז בסוף החיבור צריך להיות כרוך. תוכן הדף הראשון והאחרון ישוחזר על הכריכה.

הוועדה תשלח את החיבור אל מומחים לשם שיפוט. המנחה או המנחים ייכללו בכל מקרה בין מומחים אלה, ועליהם ייוספו לפחות עוד שניים, אבל רצוי שלושה, שאחד מהם אינו חבר סגל בחוג. לפחות אחד המומחים שתמנה הוועדה יהיה מאוניברסיטה אחרת בארץ או מאוניברסיטת מחקר אחרת בחו"ל. חוות הדעת של השופטים ישמשו את הוועדה בכל הנוגע להכנסת תיקונים או הוספת חלקים לחיבור ובמיוחד לגבי ההחלטה להמליץ על הענקת התואר. (77).

13.4 שיפוט

התלמיד ירצה במסגרת הקולוקויום או בסמינר הקבוצתי של החוג או בית הספר, על נושא עבודת הדוקטור. התלמיד ישלח הודעה עם פרטי ההרצאה למזכירת הדוקטורנטים לפני ההרצאה.

13.5 סמינר תיזה